

Šolska pedagogika:

- je disciplina, ki se ukvarja z odnosi znotraj šole, odnos učencem, učitelj, starš.
- je uporabna znanost teorija-praksa
- ukvarja se z VIZ delom znotraj šolske institucije
- navezuje se na statistiko, didaktiko, ped.psihologijo, metodologijo.

CENTRALIZACIJA

- glavne bistvene odločitve, kar zajema šolstva in šole se sprejemajo v vrhu države
 - država želi vplivati na šolstvo v vseh obdobjih
 - država mora nadzirati šolstvo, ker bi se programi preveč razlikovali po krajih (kako preverjati, vpis)
 - gospodarski razvoj vpliva na šolstvo (če je gosp. Razvoj v razcvetu =šolstvo se centralizira
 - predmetnik je bolj zaprt, enak v vseh šolah, določeno število ur, obseg snovi
 - država bedi nad postavljanjem in ukinjanjem šol, skrbi za mrežo šol
 - šolsko delo se uniformira
 - nadzor iz enega mesta
 - nižji odgovarja višjim
 - ne dopušča alternativ, odloči tako kot je
 - dobra stvar: socialna varnost in enostavni prehodi (od šole do šole)
 - starši nimajo velikega vpliva na vsebine
 - naše šolstvo je bolj kot ne C
 - država ne bo spustila iz rok SL, MA, AN, BI; KE, NE
- bo pa vzgojne predmete
- učitelj nima avtonomije
 - izobrazba predpisana
 - zagotavlja določen enak izobrazbeni standard

C in D je gibanje-odvisno

Politike, ideologije, gospodarstva.

DECENTRALIZACIJA

- država na terenu organizira svoje službe in nanjo prenese svoje pristojnosti
- ni šole, ki nebi nekaterih stvari prepuščala v odločanje staršem (če ni povezave=razsul)
- država nima denarja, odgovornost prenaša na nižji nivo (lokalni)
- pojavi se socialne razlike
- učitelji se vključujejo v vodenje, starši vplivajo

- kadrovska politika se težje uravnava
- ruši se sistem nadzora (učitelji postanejo odgovorni staršem in okolju)
- šola brez okolja ne more
- učitelji odgovorni učencem-moralna odgovornost
- inšpekcija obstaja-ima bolj svetovalno kot nadzorno funkcijo
- večji prostor za vsebine, ki so bližje staršem, okolju
- država določi minimalno izobrazbo in minimalno plačo učitelju
- država regulira bonitete, štipendije, oprostitev davkov, da nebi bile prevelike razlike med šolami
- pri veliki D se ne vidi nacionalnega interesa, preveč se opirajo na lokalne oblasti
- največja prednost in vrednost D je fleksibilnost, največja nevarnost pa, da dobijo lokalne strukture in politične stranke prevelik vpliv na šolske programe in drugo šolsko delo.

RAZLOGI ZA DECENTR

- ekonomski(šola svoj denar ekonomsko obrača)
- politični-ideološki-ljudje imajo pravico odločiti o sebi in svoji usodi, starši pravico odločanja
- strokovni-sodelovanje starši-učitelji.

Lokalni-komunalni-medialni-srednji nivo

V Sloveniji nimamo medialnega nivoja. Ko bodo ustanovljene pokrajine, bodo v njihovem okviru začele delovati šolske uprave, znotraj njih pa lokalne šolske oblasti.

- ta nivo postavi država-šolski servis bližje »terenu« za lažjo finančno in kadrovsko politiko na določenem področju
- ta nivo nastaja, da v šolske programe vnašajo potrebe šolskega okolja, staršev, gospodarstva-to je korak v D šolstvo
- gre za vprašanje koliko kontrole naj zadržijo centralne oblasti in koliko avtonomije naj bo podeljeno regijam in šolam
- če so območja prevelika, potem ljudje v odborih začnejo izgubljati pregled, večjo vlogo imajo uradniki
- ravnatelj komunicira neposredno z ministrom – ne po lestvici navzgor.

O.Šole ustanavlja država in občina.

Svet šole-najvišji organ

OŠ 5 delavcev, 3 ustanovitelja, 3 starši =11čla

SŠ 5 delavcev, 2 starša, 2 ustanovitelj, 2 dijaka =11

Ravnatelj, nima možnosti tu odločat, lahko je prisoten.

Na podlagi predloga sveta šole in delavcev minister potrdi ravnatelja.

Svet šole sprejme letni delovni načrt (temeljni dokument), potrjuje cene prehrane, nadstandarda na šoli(šola v naravi, tuji jeziki), obravnava pritožbe, sprejema zaključni račun, inventuro, odpise.

UČITELJ

-**Uslužbenec**-veže ga pogodba do države.

-**strokovnjak** profesionalna odgovornost,ki vzgaja in izobražuje

-**človek**- oseba, moralna odgovornost.

Bolj je sistem C , tem bolj mora biti uslužbenec, sistem ga drži na distanci, veliko je predpisov, ki usmerjajo njegovo delo,preprečuje se individualnost šol in učiteljev, zapirajo se možnosti, da bi delali drugače, ne eksperimentira in ne uvaja svojih inovacij, delo učitelja se uniformira, veliko predpisov, dodatno izobraževanje učiteljev se vodi od zunaj, manj je stvari o katerih sam odloča, učitelju se ne zaupa

D sistem:učitelj avtonomni strokovnjak, ni uniformiranosti, stroka je temeljno izhodišče, kontrola je lahko samo strokovna, uveljavlja se svetovanje in supervizija, zaupanje v učitelja, kvaliteta šole se gradi na kvaliteti učitelja,kakovostno delo v oddelku, odgovornost na učitelju, učitelj odgovoren staršem in učencem.

POGOJI uveljavljanja učiteljeve avtonomije

-izobrazba

-motivacija in stimulacija

-materialni pogoji

-organizacija strokovne pomoči.

ZAŽELJEN LIK učitelja

-strokovnjak,razrednik

-uresničevalec predpisanih učnih načrtov,svetovalec

-uresničevalec lastne prakse,odprt, razmišljajoč, praktik,ocenjevalec,mentor

-moralno odgovorna osebnost,kolega...

-učitelj tudi administrator, mentor, kolega,svetovalec.

NALOGE učitelja v razredu:

-izobraževanje(postavljeno na prvo mesto)

-vzgajanje

S tem ko izobražujemo, tudi vzgajamo.Same vsebine imajo vzgojno moč,prisotna so čustva,U vzgaja tudi neposredno s svojo barvo glasu, tonom, držo.

Izobraževanje je skrb države, saj na izob.temelji gospodarstvo države.Vzgoja je skrb družine.

Pomemben vpliv na učenca:

-medsebojni odnosi med učenci

-učni uspeh je odvisen od **5xP** (**p**rogram-učni načrt, **p**roces, **p**rostor-gre za socialni in fizični prostor, postavitve miz, **p**opulacija - oddelek sestavlja-učenci in učitelji, **p**olitike dogovorjen način reševanja problemov v razredu.Letni načrt razreda bi moral vsebovati teh 5 poglavij.

ODDELEK je temeljna vzgojno izobraževalna in socialna skupnost na šoli učenci in učitelji.

ODDELČNA SKUPNOST

Razrednik je le mentor, uredi prostore, uč. se samostojno dogovarjajo, uč. imajo možnost odločanja in njihove zamisli se upoštevajo.

ŠOLSKI red je vrsta zapisanih in nenapisanih pravil, dolžnosti, ki jih sprejemajo vsi, ki v šolo vstopajo, odvisen od ideologije, uravnavajo ga pravila, predpisi, zakon, -ki so zapisana, določena in nenapisana.

PARTICIPACIJA – imeti svoj delež pri odločanju, načrtovanju, uresničevanju, evalvaciji, analizi. Učitelj se mora zavedati, da je P učencev njihova čl. pravica. Omeni možno manipulacijo, paternalizem, demokratično participacijo, strokovna in humanistična utemeljitev.

FORMALNA p. - določena z zakonom

NEFORMALNA p. - učenci prosijo na SŠ za nekaj, te pravice nimajo, vendar se lahko upoštevajo.

PASIVNA participacija izhaja iz dejstev, da je učenec hodi v šolo, piše DN, ta P temelji na zunanji motivaciji (ocene, kazni..).

AKTIVNA p leži na notranjih potrebah, interesih-želim. Temelji na spoznanju, da lahko odločajo, pravica mišljenja, povedati kaj je z njimi.. Postavlja se sodelovalni most. Pravica soodločanja.

OBLIKE sodelovanja

KLASIČNA-učitelj in svet. delavec-ni bistvo da ga svet. Del. servisira, glavno je, da učitelj in svet. del. združita izkušnje, obnašanje in spoznanja o učencu in na drugi strani z vidika teorije in učenčevih sposobnostih. Svet. d. učitelju pomaga vzpostaviti tako klimo, da se bodo učenci dobro počutili. Učenci hodijo v šolo, da se kj naučijo, pa tudi, da se med sabo družijo. Za vse kar se dogaja z učenci mora vedet razrednik.

SVETOVALNI eksterni-zunanje institucije

KONSULTATIVNI model sodelovanja učitelj-razrednik-svetovalni delavec. Ta model je prisoten pri individualnem delu učencev s posebnimi potrebami.

ŠOLSKI režim je sestavljen iz dveh delov: **a** šolski red (pravil in dolžnosti, ki veljajo za vse), **b** vrsta nenapisanih pravil, ki usmerjajo življenje in delo in je odvisen od odnosov v šoli. (učitelj-učencev-starš).

In imajo lahko bistven vpliv na dogajanje znotraj šole.

Funkcioniranje šole je odvisno od: kje je šola, velikost šole, velikost kolektiva, ženski, ali moški kolektiv...

ŠOLSKA kultura se lahko definira kot vzorec razmišljanja, ravnanj in vrednot, ki ima svojo šolsko genezo. Ta vzorec vsebuje vrednote, norme, prepričanja, rituale,

Pri nekaterih je bolj v ospredju tradicija, pri drugih vrednote, prepričanja, ki usmerjajo v prihodnost.

-nov trend v prizadevanju za dvig kakovosti šole

-nekateri strokovnjaki so trdili, da so dobri učni načrti, uporaba učiteljev pogoj za uspeh. (niso upoštevali pogoje dela, učenca)

-drugi strokovnjaki so se zavzemali za avtonomnost učiteljevega dela.

-tretji strokovnjaki so si prizadevali za dvig kulture šole. Kultura ni nekaj statičnega, je dinamična, hkrati se oplaja tudi z vplivi okolja. Je sestavljena iz več subkultur (učitelj, učenec, vodstvo.)

HARRISON 1994 deli:

-**kultura vlog** (birokratski način, formaliziran postopek, velika kontrola med delom, omejene možnosti sprememb.)

- kultura moči**(podobna kulturi vlog, omejuje se na kolegialnost,poudarek na notranjih predpisih, nizka morala, vodja kriv za napredke.
- kultura dosežkov**(šolsko delo pogojeno izključno rezultatom, obstaja tudi timsko delo, vendar le v namen doseganju čimboljših dosežkov).
- kultura pomoči** (gleda se na človeka, medsebojne odnose- ne samo na rezultate,usmerjenost na dober učni uspeh, osebna pooblastila).

TIPOLOGIJA šolske kulture PROSSER 1999

-kultura se lahko širi v dve smeri

-socialna kontrola-pomeni čim večja je stopnja soc.kulture, tem bolj je kultura formalna

-socialna kohezija-povezanost pomeni skrb za socialno povezanost- čim večja je, tem večja je domačnost med ljudmi.Skrb za dobro na šoli. (graf)

Največji vpliv na šolsko kulturo ima vpliv kultura učitelja.Učitelj ima največ moči (pozicija, položaj, avtoriteta)Če jih podpirajo učenci, potem je uspeh, če ne se kultura razbije.

KULTURA učiteljev 1994, Hargrewes A.:

-**individualizem** (razred trdnjava, prevladuje izolacija,osamljenost, avtonomija, to je kultura enorazrednic 1 učitelj-več vlog).

-**kolaboracija**-sodelovanje brez zunanje kontrole in prisile.Izmenjajo se preproste informacije, hospitacije.

-**programirana –usmerjena kolegialnost** dirigitirano v sodelovanje od zunaj je določeno, kdo bo s kom sodeloval.Timsko, skupinsko delo, ki je v naprej načrtovano, ciljno naravnano.

-**balkanizacija** učitelji niso niti le izolirani, vendar ne delajo, kot cela šola.Učitelji razbiti na manjše skupine. Skupine med sabo nimajo stika. To je če je šola velika.

FINK,D. in STOLL- elementi šolske kulture, ki izboljšajo šolsko delo

1. sodelovanje pri postavljanju ciljev »vemo kam gremo«
2. odgovornost za uspeh »moramo uspeti«
3. kolegialnost »na tem moramo delati skupaj«
4. neprestano izboljševanje«to lahko naredimo še boljše«
5. neprestano učenje«učenje je za vse«
6. sprejemanje rizika
7. podpora«vedno se nekdo najde, da ti lahko pomaga.
8. medsebojno spoštovanje«vsakdo nekaj lahko ponudi«
9. odprtost-lahko iznašamo odprtost, drugačnost mišljenja.
10. praznovanje in humor«dobro se počutimo med seboj«

Integracija in inkluzija sta povezani z gibanjem multikulturalnosti (več kultur skupaj) in interkulturalnosti (sožitje različnih kultur). Družba si prizadeva za integracijo tistih, ki jih je izključila šola, socialno okolje ali pa so se sami. Z integracijo ne mislimo samo na učence s posebnimi potrebami.Moramo misliti tudi na učence, ki se od ostalih razlikujejo (vera, spol,kultura..)Seveda gre tudi za učence s posebnimi potrebami. Ti učenci se razlikujejo od dominantnih skupin po socialnokulturnih, telesnih in osebnostnih značilnostih.

1. Problem je postaviti mejo med dominantnimi in učenci s posebnimi potrebami (metodologija iskanja razlik ali iskanja podobnosti)

2. Problem :Integracija (dovolijo ti vstop, a sprejeti moraš pravila, če ne te sistem izloči) in inkluzija (spoštujejo se razlike; organizacijska, socialna in psihološka integracija)

V storilnostnem sistemu niso naklonjeni inkluziji (rezultat!). Prav tako niso vse šole naklonjene inkluziji (večja angažiranost učitelja, slabši učni uspeh, prilagojeni pogoji dela)

Trša varianta (integracija za vse), mehka (integracija vsem ponujena, odloča dobro otroka in s tem je omogočena tudi možnost segregacije)

Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (2000) : kdo so, kako se razvrščajo, kako jim šola pomaga, kako se vključujejo; cilji:enake možnosti in upoštevanje različnosti,ohranjanje celovitosti, soglasje-starši,ustrezni pogoji, pravočasne usmeritve,bližina kraja bivanja, individualiziran pristop, kontinuiranost, interdisciplinarnost.

Sodelovanje med šolo in domom. Pogostnost stikov (šola-starši) bistveno vpliva na učni uspeh. Vloga šole kompenzacijska (včasih in v centraliziranem sistemu) danes težimo k komplementarnosti (dopolnjevanje, predvsem socializacija).Od individualno-kriznega (kurativa) k procesno preventivnemu sodelovanju (preventiva). Klientski odnos je treba spreminjati v partnerski (mlajši kot je otrok več je partnerskega – starši sodelujejo pri šolskem delu, dobijo mesto v šolskih organih, svobodna izbira šole). Odvisen od mnogih dejavnikov (starši, učitelji, predmet,šola ali vrtec, starost otrok)Zakaj še vedno klientski odnos : občutek staršev, da učiteljev ne zanima njihov otrok, strah, slaba izkušnja, problem zaupanja, učni uspeh. Formalne oblike: govorilne, roditeljski s., svet staršev, neformalne: predavanja, izleti, izvenšolski pogovori, predstave..

Šolsko svetovalno delo je organizacijski okvir svetovalne pomoči učencem in dijakom. Izhaja iz humanistične teorije osebnost,ki zagovarja stališče,, da je v celotni skrbi za otrokov razvoj potrebno poskrbeti tudi za pogoje tega razvoja, telesnega in duševnega. Šolski razvoj ni odvisen samo od učenca samega, zato je otroku potrebno ustrezno organizirati šolsko fizično in socialno okolje; za to je potrebno tudi sodelovanje s kolektivom, drugimi delavci, vodstvom vrtca, šole, starši. Filozofija svetovalnega dela bo odvisna od pogleda na otrokov razvoj, s katerega vidika opazujemo otroka, zato svetovalne pomoči ni moč podrediti eni sami stroki. Človek je pač kompleksna osebnost. Ta model ŠSS se je začel razvijati v 60 letih (Pediček). Zgleduje se po Ameriki, v Srednji Evropi tega ni (zunaj)Nujno je seveda sodelovanje s starši, vendar ŠSS ne sme postati svetovalnica za starše.(Centri za socialno delo)

Šolsko svetovanje se imenuje zato, ker gre za posredno pomoč v smislu sodelovanja pri oblikovanju ustreznega šolskega prostora, dela in procesa.(sodelovanje svetovalnih delavcev ob vprašanih pouka, dejavnostih ob pouku ter širših vprašanih dela šola kot celote. Šolska se ne imenuje samo zato ker je umeščena v šolo, ampak zato, ker je s svojim delom usmerjena tudi v šolski socialni in VIZ prostor.Cilj svetovalnega dela je torej v nudenju pomoči otroku, učencu, dijaku. Ta pomoč se vrti okoli : njegovega osebnega razvoja, in problemov , ki jih to prinaša ter njegove življenske perspektive; socialnega okolja in njegovega življenja v njem; njegovega učnega, šolskega in poklicnega dela in perspektive.

ŠS DELO mu mora pomagati:

- usposobiti se za življenje in delo v družbeni skupnosti
- da se bo v tem svetu znašel
- da bo razumel sebe , svoje potrebe, svoj položaj šoli in socialnem okolju

- da bo kritičen do sebe in okolja
- da bo realno ocenjeval okoliščine in izbiral realna sredstva delovanja v okolju
- da si bo postavil vizijo svojega življenja (samopodoba)
- da si bo izdelal realne načrte uresničevanja te samopodobe

Rogers-person-centred terapija se imenuje zato ker verjame v človekovo samouresničevanje. Moč za spreminjanje sebe je vrojena človekova karakteristika, to je ključ za reševanje zadreg in vprašanj. Človek je tisti, ki mi lahko pove kaj je z njim narobe. Posameznik ima v sebi neizmerno moč za spreminjanje lastnega dela in sprejemanja odgovornosti zanj. Zelo široko uporabna teorija. Nanj so vplivali Maslow, Lao Ze. V Sloveniji podobno razmišlja Gogala. Klienta je potrebno:

- voditi oz. odvrčati od ohranjanj samo zunanjega videza
- razbremeniti občutka morati, zaradi drugih
- odvrniti od življenja, ki temelji na pričakovanju drugih
- klient se mora obrniti k sebi
- sprejeti se takega kakršen je (+ in -)
- voditi od pesimizma k optimizmu
- usposobiti ga za ocenjevanje in sprejemanje vseh oblik izkušenj
- usposobiti ga za ocenjevanje in sprejemanje lastnih izkušenj
- večje spoštovanje, upoštevanje in razumevanje drugih
- vzpostavljanje tesnih odnosov in hrepenenj

Svetovalni proces po Rogersu

POGOJI (ustrezno fizično okolje, profesionalnost svetovalca, odnos, ki bo predstavljal takojšno ter neposredno in dolgoročno pomoč, etičnost)

SVETOVALEC mora biti do klienta pristen, realen, brezpogojno pozitiven odnos do pacienta in empatično razumevanje.

KLIENT. Prostovoljnost, odločenost spremeniti se, pripravljenost govoriti o sebi in se soočiti tudi z negativnimi občutki, nujna participacija v procesu, ki je lahko tudi neprijeten in delitev odgovornosti za delo, ki ga bosta opravljala skupaj

ETAPE. Proučevanje problema, definiranje problema, identifikacija alternativ, načrtovanje, uresničevanje, ocenjevanje in povratna informacija

Osebno svetovanje je usmerjeno v posameznika. Je neposredno svetovanje učencem, otrokom. Poznavanje splošnih značilnosti in posebnosti razvoja posameznika je nujno. Je proces nudenja pomoči med svetovancem in svetovalcem. Gre za profesionalen odnos. Namen; svetovalec nakazuje možne odgovore na dileme, vprašanja, ravnanja, ki se postavljajo kot alternative, med katerimi se svetovanec izbira in odloča za najustreznejšo (pojem svetovanja svoboda – zato tudi sam odgovoren). Svetovanje je nedirektiven proces, nekje na premici med vodenjem (direktiven p.) in psihoterapijo (najmanj direktiven p.) V primeru nerazsodnosti svetovanca nujen - direktivna vloga.

Načela šolskega svetovalnega dela

- načelo integritete (ŠSS integralni del šole, njihovi načrti del šolskih načrtov, ki izhajajo iz potreb šole.
- načelo nesegregiranosti ŠSS je namenjena vsem, učencem, staršem, učiteljem

- načelo razvojnosti; slediti značilnostim razvoja učencev in šole
- načelo sistematičnosti; sistematično zbiranje podatkov o učencih, šoli, šolskem delu
- načelo kontinuiranosti; zbiranje podatkov skozi več let
- načelo preventivnosti; primarna (večji del učencev), sekundarna (rizične skupine), terciarna (težave so se že pojavile- za nekatere je to kurativa)
- načelo celostnega pristopa (čim mlajši bolj ga celostno obravnavamo)
- načelo teamskosti -prav zaradi celostnega pristopa .iščeš rešitve problemov z vidika drugih disciplin
- načelo povezanosti in sodelovanja-težave rešujemo na vseh področjih kjer se otrok giblje(vsi predmeti, starši, zunanji sodelavci): posvetovanje, vodenje mreže in svetovanje.Zunanjeinstitucije(prednosti-večja objektivnost, slabosti- večja stigmtizacija
- načelo aktualnosti-aktualne potrebe šole učiteljev, učencev, ni standardiziranega programa
- načelo relativne samostojnosti-ŠSS postavi sama program, potrdi šolski svet, odgovarja ravnatelj; država da le smernice, seveda se ŠS delavci lahko med sabo posvetujejo
- načelo profesionalnosti; to ni obrtniško delo, potrebno je sledenje dela, evalviranje
- načelo etičnosti temelji na 3. zahtevah (delati v dobro učencev, prostovoljnost, zaupanje in zaupnost)zaupanje je prisotno v vsaki komunikaciji in je sploh pogoj , da se informacije izmenjujejo, pa je zaupnost kategorija, ki se nanaša na zaščito povedanega pred razkrivanjem. Zaupanje osrednji pogoj za uspeh, sloni na tem da učenec upravičeno pričakuje, da bo svetovalec stvari, ki jih govori ohranil zase. Pravica do zaupnosti pripada klientom, pomeni zaščito klienta ne svetovalca. Podatek se lahko razkrije le v primeru privolitve klienta oz. staršev. Obstajajo izjeme (nevarnost suicida, kriminalnega dejanja, če je učenec žrtev zlorab. Včasih smo v dilemi. Pri skupinskem delu svetovalni delavec ugotavlja: kolikšna je stopnja zaupanja posameznika v skupino, ali je bilo izrečeno splo zaupnost, ali ni skupina s pritiskom dosegla, da je izdal del svoje osebnosti. Zelo pomembno načelo prostovoljnosti in pripravljenosti delovanja v skupini.

Predšolsko svetovanje teža svetovanja se je začela nagibati k predšolskemu obdobju (večji vpliv, vedno mlajši otroci morajo postati samostojni) V nekaterih vrtcih je bolj izpostavljeno izobraževanje, v drugih socializacija, nikjer naj ne bi bil vrtec le varovalna ustanova. Tu nima SŠS kaj iskati.

ZNAČILNOSTI: več preventive kot kurative, bolj celosten pristop, več posrednega dela kot neposrednega, namenjena vsem otrokom, integralni del vrtca, ni substitut zunanjim svetovalnim institucijam)

TEMELJNE USMERITVE : ugotavljanje značilnosti telesnega , duševnega in socialnega razvoja otrok, socialnega okolja, vrtca in posameznih skupin, prehod iz doma v vrtec in iz vrtca v šolo

NALOGE: samostojnost, razvoj samostojnosti, pripadnosti in vzajemnosti, obvladovanja frustracij, realističnega koncepta v fizičnem in racionalnem svetu, učenje za povečanje pozornosti in koncentracije. Naslanja se na humanistično teorijo osebnosti

NEPOSREDNO SVETOVALNO DELO. je neposredna pomoč posameznim otrokom ali skupini otrok katerega težave lahko izvirajo iz socialnega okolja, težave in sodelovanja otrok z razvojnimi težavami v vzgojni skupini

POSREDNO SVETOVALNO DELO

-intervencija v skupino in sodelovanje z vzgojiteljico(načrtovanje, sodelovanje, sleditev, evalvacija; izobraževanje in usposabljanje vzgojiteljice)

-poseganje v delo in načrt vrtca (programiranje, spremljanje in evalvacija, sodelovanje z vodstvom)

- svetovalno delo s starši (partnerski odnos)

Svetovalno delo v šoli POSLANSTVO (glej šolsko s.)

-Da bi se to uresničilo je potrebno zagotoviti pomoč staršem, učiteljem, vodstvu in šoli. Uresničuje se skozi posvetovanje , koordinacijo in svetovanje

1. učencu pomagamo razumeti, spoznati samega sebe

2. razviti samospoštovanje

3. razviti realne metode reševanja razvojnih nalog na področjih dela

4. razvijanje samostojnosti

5. razviti odgovornost za lastne odločitve in dejanja

6. razviti občutljivost do sebe

7. spremeniti napačne poglede, prepričanja, da bi se razvil ustrežnejši koncept

Srednješolsko svetovanje ZNAČILNOSTI:

-več neposrednega svetovanja

-usmerjeno bolj v vprašanja, ki jih prinaša življenje,

-ni več vezano na šolsko delo

-šolsko in poklicno svetovanje še bolj poglobljeno

Teorije svetovanja

Vsak svetovalni delavec stoji za določeno teorijo. KO govorimo o teorijah se vedno sprašujemo kaj je človek, kaj želi postati, kje so vzvodi razvoja človeka oz. njegove osebnosti, kaj je tisto kar je relativno določeno. Pri svetovalnem delu moraš poznati teorije osebnosti, da bi bil lahko uspešen. Nekateri dajejo poudarek zgodnjemu otroštvu, druge vedenju, tretje kogniciji, samouresničevanju ali celo nezavednemu. Sestavljeni(elektičnih) teorij je največ.

PSIHOANALITIČNA TEORIJA (Freud)Na osebnost vplivajo travme zgodnjega otroštva in s psihoanalizo naj bi pomagali odkrivati nezavedno. Svetovallec v prvi stopnji poslušalec, prostor naj bi pomagal čimvečje poglobljanje vase. Ne deli nasvetov, ne prehitveva z vprašanji, ne komentira.

BEHAVIORISTIČNA TEORIJA (Skinner) ne razoskuje podzavesti, raziskuje vedenje človeka, spoznavanje človeka le preko njegovega zunanega dela. Več pozitivnih izkušenj, ki naj bi spreminjale človeka na podlagi izkušenj. Cilj svetovanja, da klient prepozna svoje potrebe in sam reši problem. Svetovalčev odnos z svetovancem odprt, neposreden, značilna medsebojna čustvena navezanost